

**A Nemzeti Adó- és Vámhivatal
által kiadott**

3008/2017. útmutató

**az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 4. számú mellékletében
meghatározott adóraktározási eljárás alkalmazásáról**

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 113. §-ában, valamint a 4. számú mellékletében meghatározott adóraktározási eljárás tekintetében az alábbi útmutatót adom ki.

I. Fejezet

Az adóraktárak típusai, engedélyezése, felügyelete

1. Az adóraktárak típusai

1. Az adóraktár a vámhatóság által adóraktározási eljárás céljára engedélyezett olyan
 - a) raktár, amelynek engedélyezési és működtetési feltételei – a biztosítéknyújtástól eltekintve – megegyeznek a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, a Bizottság 2015/2446/EU felhatalmazáson alapuló rendeletének (a továbbiakban: FJA) 203. cikk a) pontjában meghatározott I. típusú közvámraktár engedélyezési és működési feltételeivel (a továbbiakban: adóraktár). Az adóraktárban a jövedéki termékek kivételével bármely uniós termék tárolható, oda beraktározható és onnan kiraktározható. Kivételt képeznek ez alól azok a termékek, amelyeket közvetlenül kiskereskedelmi forgalomba helyezés céljára szánnak. Nem vonatkozik ez a korlátozás a termékre abban az esetben, ha értékesítése, Közösségen belüli beszerzése olyan adóalany részére történik, aki azt abból a célból szerzi be, hogy a Közösség területén kívüli repülés során légi közlekedési eszköz fedélzetén tartózkodó utas ellátását szolgálja. Ezt a tényt külön igazolni kell.
 - b) a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) 7. § 12. pontjában meghatározott adóraktár, amelyet az adóraktár üzemeltetőjének, engedélyesének kérelmére a vámhatóság adóraktározási eljárás céljára is engedélyez (a továbbiakban: jövedéki adóraktár; az a) és b) alpontban írtak a továbbiakban együtt: normál adóraktár). Jövedéki termék kizárólag jövedéki adóraktárban vonható Áfa tv. szerinti adóraktározási eljárás alá.
 - c) raktár, amelynek engedélyezési és működtetési feltételei megegyeznek az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló az Európai Parlament és Tanács 952/2013/EU rendelete (a továbbiakban: UVK) 182. cikk alapján az FJA 150. cikkében a vámraktározásra meghatározott, a nyilatkozattevő nyilvántartásába való bejegyzés engedélyezési és működtetési feltételeivel (a továbbiakban: egyszerűsített adóraktár).

2. Az adóraktárak engedélyezése

2. Az adóraktár üzemeltetője kizárólag olyan belföldön nyilvántartásba vett adóalany lehet, akinek (amelynek) nincs olyan jogállása, amely természeténél fogva az Áfa tv-ben szabályozott kötelezettségekkel összeegyeztethetetlen lenne, vagy annak csorbítására lenne alkalmas. Az adóalanyiség szervezeti formától független, azaz minden olyan jogképes személy vagy szervezet adóalany lehet, aki/amely saját neve alatt gazdasági tevékenységet folytat, tekintet nélkül annak helyére, céljára és eredményére. Magyarországon nyilvántartásba vettnek számít az adóalany, ha rendelkezik a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) által kiadott adószámmal, közösségi adószámmal vagy csoportazonosító számmal.
3. Az engedélyezés feltételei – a biztosíték-nyújtástól eltekintve – megegyeznek:
 - a) adóraktár esetében az I. típusú közvámraktár engedélyezési feltételeivel.
 - b) jövedéki adóraktár esetében a Jöt.-ben az adóraktár engedélyezésére meghatározott feltételekkel. További szempont, hogy az adóraktár kialakítása és az adóraktár üzemeltetőjének nyilvántartása egyaránt alkalmas legyen az adóraktározási eljárás hatálya alá vonható jövedéki termékek és az ezen eljárás hatálya alá nem vonható jövedéki termékek egyértelmű, megbízható és maradéktalan elkülönítésére.
 - c) egyszerűsített adóraktár esetében az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló, a Bizottság 2015/2447/EU rendelete (a továbbiakban: VA) 234-235. cikkeiben meghatározott feltételekkel.
4. Az Áfa tv. 4. számú mellékletében meghatározott engedélyezési feladatokat az adóraktár működési helye szerint illetékes megyei (fővárosi) adó- és vámigazgatóság, illetve a Repülőtéri Igazgatóság (a továbbiakban együtt: engedélyező igazgatóság) látja el.
5. Ha egy engedélyben több, az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) illetékességi területén található telephelyet kíván a kérelmező megjelölni (adóraktárként engedélyeztetni), akkor az engedélyező igazgatóság az adóraktárat létrehozni kívánó gazdálkodó gazdasági tevékenységének székhelye vagy állandó telephelye szerinti, területileg illetékes igazgatóság. Az engedélyező igazgatóság az engedélyezési eljárásba valamennyi olyan igazgatóságot bevonja, amelynek illetékességi területén az engedély-kérelemben megjelölt telephely található.
6. Az adóraktár engedélyezése alakszerű határozat formájában történik. A határozatban – az engedélyezés tekintetében irányadó jogszabályok, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) által megkövetelt formai és tartalmi elemeken kívül – előírásra kerül, hogy amennyiben az engedélyezés feltételeiben foglalt előírásokat az adóraktár üzemeltetője a működése során nem teljesíti vagy az engedélyezés feltételei nem állnak fenn, a raktár működésére vonatkozó engedélyt a vámhatóság haladéktalanul, de legkésőbb nyolc napon belül visszavonja.
7. Gazdasági indokolatlanság miatt vissza lehet vonni az adóraktárra kiadott engedélyt, ha az engedély kiadását vagy az utolsó kitérőt követő egy éven belül nem volt beraktározás az adóraktárban, és ott már nincs beraktározott áru. A visszavonástól el lehet tekinteni, ha

az engedélyes üzleti tervvel alátámasztva bizonyítja, hogy a versenyképességének megtartása érdekében szükséges az adóraktári engedély megléte.

3. Az adóraktár felügyelete

8. Az adóraktár felügyeletét az a vámigazgatási ügyekben illetékes igazgatóság látja el, amelynek illetékességi területén az adóraktár található. A több telephellyel rendelkező adóraktár esetében a felügyeletet a telephelyek fekvése szerint illetékes igazgatóság látja el, azzal a kitételrel, hogy az engedélyező igazgatósággal szorosan együttműködik.

II. Fejezet

Normál adóraktározási eljárás

9. A normál adóraktározási eljárás a terméknek a normál adóraktárba való beraktározását, ott tárolását, valamint onnan történő kiraktározását jelenti.

4. A beraktározás szabályai

10. Az adóraktározási eljárás célja, hogy a belföldi termékértékesítés, illetve Közösségen belüli termék beszerzés esetén adómentességet biztosítson, feltéve, hogy a termék egyúttal adóraktározási eljárás hatálya alá vonandó. Mivel az előbb említett esetekben fő szabályként a terméket értékesítő, illetve Közösségből beszerző adóalanyt terheli az adófizetési kötelezettség, beraktározó is csak a termék

a) értékesítője, vagy

b) Közösségen belüli beszerzője

lehet.

11. A beraktározó vagy személyesen jár el, vagy az ő nevében az Art. szerinti meghatalmazottja indítványozhatja a beraktározást.

12. Az Áfa tv. nem korlátozza a beraktározó személyét a belföldön nyilvántartásba vett adóalanyok körére. Amennyiben a másik tagállambeli gazdálkodó rendelkezik magyarországi adószámmal, úgy ő is lehet beraktározó, mivel a beraktározás csak olyan ügylet keretében történhet, amely belföldi teljesítési helyű adóztatható tényállást eredményez, még akkor is, ha ezek az ügyletek egyebekben adómentességet élveznek. Az adómentes ügyletekhez ugyanis a tényszerű adófizetésen túl egyéb adókötelezettségek – például bevallási kötelezettség – kapcsolódnak, amelyeket az érintett gazdálkodó – belföldön teljesített ügyletről lévén szó – magyarországi adószám alatt köteles teljesíteni.

13. A beraktározás

a) történhet belföldi termékértékesítés kapcsán (Áfa tv. 4. sz. melléklet 7/a. alpont). Ebben az esetben a beraktározónak – tekintettel arra, hogy a beraktározás belföldön teljesült termékértékesítés következményeként teljesül – magyarországi adószámmal kell rendelkeznie ezen termékértékesítés teljesítéséhez.

Ilyen eset lehet például, hogy a másik tagállambeli adóalany adóraktárba kerülő terméke eleve Magyarországon van. Ezt a termékét értékesíti a másik tagállambeli adóalany úgy, hogy az adóraktárba kerül, ebben az esetben az Áfa tv. 4. sz. melléklet 7/a. alpontja alá tartozik.

Ilyenkor a másik tagállambeli adóalany belföldi teljesítési helyű termékértékesítést teljesít az Áfa tv. 25-26. §-ai alapján, így belföldi ügyletet hajt végre – függetlenül attól a tényről, hogy ez az értékesítés az Áfa tv. 113. §-a alapján adómentes –, aminek az a következménye, hogy belföldön be kell jelentkeznie áfa-alanyként.

- b) megvalósulhat Közösségen belüli beszerzés kapcsán (Áfa tv. 4. sz. melléklet 7/b. alpont). Tekintettel arra, hogy a Közösségen belüli termékbeszerzés az Áfa tv. 2. § b) pontja értelmében adóztatható tényállást eredményez, így ennek okán a Közösségen belüli beszerzőnek magyarországi adószámmal kell rendelkeznie.

Ilyen eset lehet például, hogy a másik tagállambeli adóalany saját termékét a saját tagállamából Magyarországra hozza adóraktárba. A beraktározás ebben az esetben az Áfa tv. 4. sz. melléklet 7/b. alpontja alá tartozik.

Ebben az esetben a másik tagállambeli adóalany saját vagyon mozgatását végzi, amely az Áfa tv. vonatkozásában az indító tagállamban közösségi értékesítésnek, míg a rendeltetési tagállamban Közösségen belüli termékbeszerzésnek minősül. Az Áfa tv. 12. §-a és a 22. §-a ellenérték fejében teljesített Közösségen belüli ügyletnek tekinti azt az esetet, amikor egy tagállambeli adóalany valódi, gazdasági értelemben vett értékesítés nélkül a saját tulajdonában lévő vagyontárgyát egyik tagállamból a másik tagállamba átmozgatja.

Mivel az Áfa tv. 22. §-ának (1) bekezdése szerint a másik tagállambeli adóalany saját termékének Magyarországra történő behozatala önmagában Közösségen belüli beszerzésnek minősül, ezért neki Magyarországon adószámot kell kérnie – függetlenül attól, hogy ez a beszerzés az adóraktárba kerülés okán áfa-mentes –, amely alatt a vagyonthelyezés beszerzési oldalával kapcsolatos kötelezettségeket teljesíti. Ez az adómentességre tekintettel bevallási, illetve összesítő nyilatkozat tételi kötelezettséget jelent.

14. A beraktározás beraktározási okmánnyal kezdeményezhető. Az Áfa tv. csak a minimálisan kötelező adattartalmat határozza meg, erre való tekintettel beraktározási okmányként bármilyen okiratot el lehet fogadni, ami tartalmazza a következő adatokat:

- a) a beraktározó adószáma, valamint neve és címe;
- b) a beraktározás jogcíméül szolgáló ügylet teljesülését tanúsító okirat sorszáma vagy egyéb olyan jel, amely az okiratot kétséget kizáró módon azonosítja;
- c) a beraktározandó termék megnevezése és mennyisége;
- d) az adóraktár üzemeltetőjének neve, címe és adószáma;
- e) az adóraktár nyilvántartási száma és címe,

15. A beraktározó a beraktározási okmányt három példányban nyújtja be az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatósághoz. Ezzel egyidejűleg bemutatja a beraktározás jogcíméül szolgáló ügylet teljesülését tanúsító okirat eredeti példányát vagy annak hiteles másolatát,

továbbá csatolja két példányban az erről készített másolatot. Ezen felül, ha a beraktározást meghatalmazott indítványozza, mellékeli a nevére szóló írásos meghatalmazást is.

16. A beraktározás jogcíméül szolgáló ügylet teljesülését tanúsító okmány a beraktározás időpontja előtti értékesítésre vonatkozó szerződés, számla, egyszerűsített számla.
17. A számla vonatkozásában az „eredeti” megjelölés nem jelenti minden esetben az aláírási kötelezettséget, ugyanis megszűnt a papír alapú számviteli bizonylatok direkt aláírási kötelezettsége.
18. Hiteles másolatként fogadható el az olyan másodlat, amelyet a kiállító az eredetivel egy eljárásban készített, illetve az olyan egyszerű másolat, amelyet közjegyző vagy más hatóság ügykörében eljárva felülhitelesített. Irányadóak e tekintetben a számla és egyéb bizonylatok alaki és tartalmi hitelessége vonatkozásában a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv. tv.) 167. §-ban, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 196. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések.
19. Az elektronikus dokumentumok, iratok akkor fogadhatók el számviteli bizonylatként, ha azok az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény szerinti legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással és időbélyegzővel vannak ellátva, továbbá megfelelnek a Számv. tv. számviteli bizonylatokra vonatkozó előírásainak, vagy az elektronikus adatszerendszerben (EDI) elektronikus adatként hozzák létre és továbbítják azokat. Az elektronikus számlára vonatkozó szabályokat az Áfa tv. 175. §-a is tartalmaz.
20. Az ügylet megvalósulását igazoló okiratról vagy annak hitelesített másolatáról készített további kettő másolati példányra a hiteles másolat követelménye nem vonatkozik, egyszerű másolatként csatolhatók.

5. Adóraktározási eljárás alatt álló termék értékesítése

21. Amennyiben az adóraktárban tárolt termék értékesítésére került sor az adóraktározási eljárás hatálya alatt úgy, hogy a termék az értékesítést követően is az adóraktárban marad, az értékesítő köteles megküldeni az értékesítésről szóló számla egy hiteles másolati példányát az üzemeltetőnek, egy további példányt pedig az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóságnak, amelyet azok saját nyilvántartásuk mellékleteként kezelnek. Az üzemeltető az adatokban történt változásokat köteles nyilvántartásában átvezetni. Az adóraktáron belüli értékesítés során az eladást végző külföldi személy, szervezet számára magyarországi adószám szükséges. A Magyarországon teljesült ügyletekhez, még ha az egyébként adómentes is, egyéb adókötelezettségek kapcsolódnak, melyeket az érintett gazdálkodó magyarországi adószám alatt köteles teljesíteni. (Ettől a 24. és 26. pontban említett esetekben lehet eltérni.)

6. A kiraktározás szabályai

22. Az adóraktárban tárolt termék kiraktározója kizárólag:
 - a) olyan beraktározó lehet, aki Közösségen belüli beszerzés folytán raktározta be a terméket az adóraktárba, vagy

- b) azon igazolt utolsó értékesítője lehet, aki az adóraktározási eljárás hatálya alá vont terméket értékesítette, vagy
- c) azon utolsó beszerzője lehet, aki (amely) részére a terméket a b) alpont szerinti igazolt utolsó értékesítő értékesítette.
23. Az Áfa tv. 146. § (1) bekezdés c) pont szerint abban az esetben, ha a termék a 113. § (1) bekezdésben említett eljárás hatálya alól kikerül, az adót az fizeti meg, aki (amely) cselekményének betudhatóan a termék ezen eljárás hatálya alól kikerül.
24. Az adóraktárból történő kiraktározás során az adóraktárban a terméket legutoljára megszerző külföldi személy, szervezet, amennyiben a kiraktározást úgy teljesíti, hogy a terméket saját nevére szóló rendeltetéssel harmadik országba szállítja, akkor ez esetben magyarországi adószámra nincs szüksége. A Közösség más tagállamában letelepedett gazdálkodó akkor mentesül a magyarországi adószám kérése alól, ha kizárólag adóraktározási eljárás alatt lévő terméket értékesít adómentesen a Közösség más tagállamába, és az adómentesség érvényesítéséhez az adóraktár üzemeltetőjét hatalmazza meg.
25. Azonban ha a külföldi személy, szervezet úgy raktározza ki – saját magának, nem pedig egy általa teljesített értékesítés keretében – az adóraktárban megvett terméket, hogy azt belföldre, vagy a Közösség más tagállamába szállítja, akkor az Áfa tv. 146. § (1) bekezdés c) pontjának történő megfelelés érdekében magyarországi adószámot kell kérnie.
26. A külföldi személy, szervezet bejelentkezési kötelezettsége továbbra is fennáll, ha az adóraktárban beszerzett terméket más személy, szervezet felé történő értékesítése okán szállítja Magyarországra vagy a Közösség más tagállamába. Ezekben az esetekben a külföldi személy, szervezet az Áfa tv. 2. §-a szerinti Magyarországon teljesülő ügyletet teljesít, amely ügylet a Közösség más tagállamában történő értékesítés esetén a vonatkozó feltételek fennállása mellett az Áfa tv. 89. §-a szerint adómentes, belföldre történő értékesítés esetén pedig a termékre irányadó áfa-mértékkel adózik. Mentesül a bejelentési kötelezettség alól az a belföldön nem letelepedett, illetve letelepedésre nem kötelezett adóalany, aki az adóraktáron belül értékesíti a terméket. Ennek feltétele, hogy az adóraktározási eljárás hatálya alatt álló termék az értékesítés közvetlen következményeként nem kerül ki az adóraktárból, vagy ha kiraktározásra kerül, akkor a vámhatóság azt a Közösség területén kívülre kilépteti.
27. A kiraktározó vagy személyesen jár el, vagy az ő nevében az Art. szerinti meghatalmazottja indítványozhatja a kiraktározást.
28. A kiraktározás kiraktározási okmánnyal kezdeményezhető. Az Áfa tv. ebben az esetben is csak a minimálisan kötelező adattartalmat határozza meg, erre való tekintettel kiraktározási okmányként bármilyen okiratot el lehet fogadni, ami tartalmazza a következő adatokat:
- a) a kiraktározó adószáma, valamint neve és címe;
- b) hivatkozás a kiraktározó jogosultságának jogcímére;
- c) a kiraktározandó termék megnevezése és mennyisége;

- d) az adóraktár üzemeltetőjének neve, címe és adószáma;
 - e) az adóraktár nyilvántartási száma és címe,
29. Amennyiben a kiraktározó helyett az adóraktár üzemeltetője jár el az Áfa tv. 89. § (1) bekezdése szerinti adómentesség érvényesítése érdekében, akkor a kiraktározási okmányon a kiraktározó adószáma alatt az Áfa tv. 258. § (3) bekezdés b) pontja szerinti adószámot kell a kiraktározási okmányon feltüntetni.
30. A kiraktározó a kiraktározási okmány három példányát benyújtja a normál adóraktár felügyeletét ellátó igazgatósághoz. Ezzel egyidejűleg:
- a) csatolja az általa vagy – ha a kiraktározó pénzügyi képviselőt hatalmazott meg – a pénzügyi képviselő által a saját nevében a kiraktározandó termékre nyújtott adóbiztosítékról szóló igazolást, kivéve, ha az mentesül a biztosítéknyújtási kötelezettség alól (lásd 32. pont), továbbá, ha a kiraktározó az adóraktár üzemeltetőjét hatalmazza meg az Áfa tv. 89/A. § szerint, akkor az adóraktár üzemeltetője által saját nevében nyújtott adóbiztosítékról szóló igazolást;
 - b) ha a kiraktározó az igazolt utolsó értékesítő, be kell mutatni a termék értékesítéséről kibocsátott eredeti számlát vagy annak hiteles másolatát, és csatolja az erről készített másolatot két példányban, kivéve, ha a kiraktározás indítványozásakor a termék értékesítésének teljesítése még nem fejeződött be, vagy befejeződött ugyan, de a számla kibocsátása később történik (lásd 37-38. pont). Az eredeti/hiteles másolat, illetve az egyszerű másolat tekintetében a 18-20. pontban írtak az irányadók.
31. Ezen felül, ha a kiraktározást a meghatalmazott indítványozza, mellékelni kell a nevére szóló írásos meghatalmazást is.
32. Mivel a kiraktározással a termékre vonatkozó Áfa mentességi jogcím megszűnik, általános szabályként az Áfa mértékéig a kiraktározónak adóbiztosítékot kell nyújtania. (Az adóbiztosíték az adó megfizetésének biztosítására szolgáló összeg.) Ugyanakkor nem kell a kiraktározónak – vagy a meghatalmazása alapján eljáró pénzügyi képviselőnek – adóbiztosítékot nyújtania, ha az Art. szerint minősített adózó, tehát a mentességi ok nem csak a kiraktározónál, hanem pénzügyi képviselőjénél is fennállhat, azonban az adóraktár üzemeltetőjére ez a mentesség nem vonatkozik.
33. Az adóbiztosíték alapját a terméknek a kiraktározás időpontjában fennálló, szokásos piaci ára szerint kell megállapítani. A szokásos piaci ár nem feltétlenül egyenlő a számlán szereplő vagy a szerződésben kikötött árral. Szokásos piaci ár az a teljes összeg, amelyet tisztességes versenyfeltételek mellett az adott termékértékesítéssel összehasonlítható körülmények között a teljesítés helye szerinti államban és a teljesítés időpontjában a beszerzőnek fizetnie kellene egy tőle független értékesítőnek. Ilyen összehasonlítható körülmény hiányában a szokásos piaci ár a termék értékesítése esetében nem lehet alacsonyabb a termék vagy az ahhoz hasonló termék beszerzési áránál, ilyen ár hiányában pedig a teljesítés időpontjában megállapított előállítási értékénél. Amennyiben a szokásos piaci ár nem vagy aránytalanul nagy ráfordítás eredményeként állítható elő, akkor az adóbiztosíték alapja a termék beraktározáskori (a beraktározás során benyújtott számlán szereplő) értéke lehet. Amennyiben az adóraktárban tárolt áru értékét veszítette, illetve

szavatossági okból nem hozható forgalomba és a megsemmisítését indítványozzák a vámhatóságnál, akkor az áru értéke jelképes összeg vagy nulla is lehet.

34. Az adóbiztosíték összegét az adóbiztosíték alapjának és az Áfa tv-ben az adott termékre meghatározott általános adómérték szorzataként kell meghatározni.
35. Az adóbiztosíték formája tekintetében az az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2016. évi XIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 60 - 61. §-ban foglalt, a vámbiztosíték nyújtására vonatkozó rendelkezéseit rendeli alkalmazni, így adóbiztosíték lehet:
- a) hitelintézet által kiadott fedezetigazolás,
 - b) készpénz letétbe helyezése,
 - c) Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti garancia vállaló nyilatkozat,
 - d) készfizető kezesi szerződés.
36. A készpénz letétbe helyezésén kívüli formában nyújtott adóbiztosítékot az igazgatóság akkor fogadhatja el, ha annak érvényességi ideje – az Áfa tv. 4. számú melléklet 38. pontját alapul véve – a kiraktározástól számított legalább 91 napban került meghatározásra. Készpénz biztosíték esetében a Vtv. 61. §-ában foglaltakat is figyelembe kell venni.
37. Ha a kiraktározó az igazolt utolsó értékesítő, és a termék értékesítésének teljesítése még nem fejeződött be, vagy befejeződött ugyan, de a számla kibocsátása később történik, a kiraktározót speciális okmánybemutatói kötelezettség terheli. Tipikusan ilyen helyzetet eredményez, ha az ügylet határozott időszakra történő elszámolással történik, és a számlát csak az időszak végén bocsátják ki, vagy ha az adózó – élve az Áfa tv. adta lehetőségekkel – a számlát nem a teljesítéskor, hanem az irányadó határidőn belül bocsátja ki.
38. Ezen eset kezelése érdekében az Áfa tv. úgy rendelkezik, hogy:
- a) jövedéki termék esetében, ha a kiraktározás egyúttal megvalósít olyan tényállást, amelyhez a Jöt. haladéktalan okirat-kibocsátási kötelezettséget fűz, akkor ennek az okiratnak,
 - b) egyéb esetekben pedig a Számv. tv. rendelkezései szerint szigorú számadás alá vont számviteli bizonylatként kezelt szállítólevélnek (a továbbiakban: számlát helyettesítő okirat) eredeti példányát vagy annak hiteles másolatát kell a vámhatóságnak bemutatni, és csatolni kell az erről készített másolatot kettő példányban, kivéve, ha az a) pont szerinti okirat – a Jöt. rendelkezései alapján – egyébként is a vámhatóság rendelkezésére áll. Az eredeti/hiteles másolat, illetve az egyszerű másolat tekintetében a 18-20. pontban írtak az irányadók.
39. A 30. pont b) alpontjában írt okmánybemutatói kötelezettséget legkésőbb a termék adójogi helyzete rendezésének igazolására megállapított határidőn belül teljesíteni kell.
40. Amennyiben a kiraktározást indítványozó gazdálkodó jelzi az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóság felé, hogy az ügylet vevői elállás okán meghiúsult, akkor a kiraktározás törlését és a lekötött garancia felszabadítását az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóság elvégezheti, amennyiben a kiraktározott termék fizikailag nem hagyta el az adóraktár területét. A kiraktározást indítványozó gazdálkodó a vevői elállás tudomására jutásáról

haladéktalanul (legkésőbb 24 órán belül) értesíti az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóságot.

7. Az adóbiztosíték felszabadítása

41. A kiraktározáshoz (lásd 32. pont), illetve a leltározás során feltárt leltárhiány (lásd 61. pont) miatt nyújtott adóbiztosítékot az igazgatóság csak akkor szabadítja fel, ha a kiraktározó vagy meghatalmazottja (pénzügyi képviselője, adóraktár üzemeltetője) a termék adójogi helyzetének rendezését a kiraktározástól számított 90 napon belül igazolja. A minősített adózói státusz csak a biztosítéknyújtás alóli mentességre ad lehetőséget a gazdálkodónak, az adójogi helyzet igazolásának kötelezettsége alól azonban nem mentesíti, ebből adódóan a termék adójogi helyzetének rendezését a fenti határidőn belül a minősített adózónak is igazolnia kell.
42. Az adójogi helyzet igazolása a termék belföldre történő – adófizetési kötelezettséggel járó – kiraktározása esetén:
 - a) a belföldi termékértékesítés után megállapított, vagy
 - b) a Közösségen belüli termékbeszerzés után megállapítottfizetendő adó bevallását igazoló okirat bemutatásával történik.
43. A kiraktározott termék után megállapított fizetendő adót a kiraktározó az önadózás szabályai szerint vállalja be az állami adóhatósághoz az Art-ben szabályozottak szerint. Az adóbiztosíték akkor szabadítható fel, ha a kiraktározó a termék értékesítése vagy Közösségen belüli beszerzése után megállapított fizetendő adó bevallását igazoló okiratot az igazgatóságnak bemutatta.
44. Amennyiben a termékértékesítés az adó alól mentes, úgy a mentességgel járó ügylet teljesülését igazoló okirat bemutatása teszi lehetővé az adóbiztosíték felszabadítását.
45. A termék más tagállamba Közösségen belüli adómentes értékesítés keretében történő kiszállítása esetén az adójogi helyzet igazolása a NAV által ilyen témakörben kiadott – a http://nav.gov.hu/nav/inf_fuz link alatt található 29. információs füzet Az általános szabályok szerint adózó áfa alanyoknak – tájékoztatóban foglaltak szerint történik.
46. Az adóraktárból kiraktározott termék harmadik országba történő kivitele esetén a kiraktározó az okirat-bemutatói kötelezettség alól abban az esetben mentesül, ha a termék Közösség területéről való kiléptetése tényéről az igazgatóság – az elektronikus kiviteli eljárás részeként, a vámhatóságok közötti informatikai adatcsere keretében – elektronikus üzenet formájában igazolást kapott. Az adójogi helyzet ilyen módon történt igazolását követően az adóbiztosíték felszabadítható.
47. Amennyiben a kiraktározó a kiraktározással egyidejűleg az adóraktárból kiraktározott termékeket kiviteli vámeljáráshoz alá vonja és TIR eljárást, vagy külső árutovábbítási eljárást is kezdeményezett, akkor a kiraktározást végző igazgatóság (indító vámhivatal) kilépteti a kiraktározott termékeket a VA 329. cikk (5) - (6) bekezdésében foglaltak szerint. Tekintettel arra, hogy ezekben az esetekben a kiraktározással egy mozzanatban az uniós vámjog szabályainak értelmében a kiléptetés is megtörténik, adóbiztosíték nyújtási kötelezettség nem merül fel.

48. Az áruk vámfelügyelete csak akkor szűnik meg, ha az árutovábbítási eljárás lezárult.
49. Ha a kiraktározott szállítmányt egyidejűleg vasúton, postai, légi, tengeri úton szállítják el, akkor a fentiekén túl a VA 329. cikk (7) bekezdésében foglaltak az irányadók.
50. A kiraktározott termék adójogi helyzetének az Áfa tv. előírásai szerinti igazolása esetén az eljáró igazgatóság soron kívül intézkedik az adóbiztosíték felszabadítása felől.
51. Amennyiben az Áfa tv-ben előírt határidőn belül nem kerül sor az adójogi helyzet igazolására, az adóraktárt felügyelő igazgatóság az esedékessé váló általános forgalmi adót az Áfa tv. 4. számú mellékletének 38. pontja alapján kiszabja, beszedi, megfizetés hiányában a kiraktározáshoz nyújtott adóbiztosíték terhére érvényesíti.
52. Leltárhiány esetén az igazgatóság – az Áfa tv. 146. § (2) bekezdése alapján – a termék kiraktározója és az adóraktár üzemeltetője – mint egyetemlegesen felelős gazdálkodók – felé egy munkanapon belül intézkedik az esedékessé vált adóteher biztosítása érdekében.

8. Adóraktárak közötti áttárolás

53. Az adóraktárak közötti áttárolás során a kiraktározó az adóraktározási eljárás alatt álló árut ki kívánja raktározni, hogy azt közvetlenül beraktározza egy másik adóraktárba. A kiraktározás célja tehát kizárólag a másik adóraktárba való beraktározás. Mivel az Áfa tv. nem tartalmaz olyan előírást, ami kizárná ugyanazon termék többszöri adóraktározási eljárás alá vonását, ugyanakkor az adóraktározási eljárás egyedüli célja, hogy a belföldön egyébként adóköteles ügyletet adómentessé tegye az Áfa tv-ben meghatározott feltételek mellett az adóraktározási eljárás időtartamára, az áttárolás az alábbi esetekben hajtható végre:
- a) az Áfa tv. 113. § (1) bekezdése szerint az adóraktárba történő beraktározás mindig egy, a beraktározást megelőzően teljesült belföldön adóköteles ügyletet feltételez. Ebből következik, hogy az első adóraktárba való beraktározás alapját képező ügylet önmagában nem teremti meg a lehetőséget arra, hogy az áru a kiraktározást követően közvetlenül – azaz újabb, belföldön adóköteles ügylet megvalósulása nélkül – áttárolásra kerüljön egy másik adóraktárba. Az áttárolással járó beraktározást megelőzően szükséges egy belföldön adóköteles ügylet megvalósulása.
- b) amennyiben ilyen ügylet történt, a 11-21. pontban írtakat értelemszerűen alkalmazni szükséges.
54. Kizárólag a megszűnő adóraktárban tárolt termékek adójogi helyzetének rendezése érdekében megengedett az, hogy egy belföldön adóköteles ügylet teljesülése nélkül másik adóraktárba kerüljenek áttárolásra a raktározott termékek.
55. Amennyiben egy adóraktári engedélyben több telephelyet engedélyeztek adóraktárként, akkor a telephelyek közötti árumozgás nem minősül ki-beraktározásnak. Ebben az esetben az engedélyező igazgatóság a kiadott engedélyben előírja az erre vonatkozó szabályokat. Az árumozgatást megelőzően legalább két munkanappal az áru tulajdonosa jelzi ezt a szándékát az adóraktárakat felügyelő igazgatóságok felé, annak érdekében, hogy az azok felkészülhessenek az árumozgás felügyeletére.

9. A normál adóraktár nyilvántartás-vezetése

56. Az Áfa tv. szerint az üzemeltető köteles az adóraktározási eljárás hatálya alá tartozó termékekről folyamatos mennyiségi nyilvántartást vezetni, amelynek legalább a következőket kell tartalmaznia:
- a) a nyitó adóraktári készleten levő termékek megnevezése és mennyisége;
 - b) az adóraktárba igazoltan beraktározott termékek megnevezése és mennyisége;
 - c) az adóraktárból igazoltan kiraktározott termékek megnevezése és mennyisége;
 - d) a záró adóraktári készleten levő termékek megnevezése, és mennyisége.
57. A nyilvántartást adóraktáranként elkülönítetten olyan módon vezetik, hogy bármely időpontban kétséget kizáróan megállapítható legyen a beraktározó, a kiraktározó személye, illetve a termék azon utolsó beszerzője, akinek részére az adóraktározási eljárás hatálya alatt történt értékesítések meg nem szakított láncolatában az adott termék eladásra került.
58. Az üzemeltető tételes leltárral támasztja alá a nyitó, illetve a záró adóraktári készletet az adóraktár létesülésének, illetve megszűnésének napjára vonatkozó mennyiségi felvétellel. Naptári negyedévre vonatkozóan köteles leltárt készíteni az érintett időszak utolsó napjára, a nyitó- és záró adóraktári készlet megjelölésével. A leltározás megkezdésének és befejezésének időpontját az üzemeltető az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóságnál írásban bejelenti, mely adatszolgáltatás teljesítésére az engedélyben külön felhívják az üzemeltető figyelmét.
59. Abban az esetben, ha a leltározás a nyilvántartáshoz képest mennyiségi eltérést mutat, a mennyiségi eltérés körébe tartozó terméket úgy kell tekinteni, mintha belföldi termékértékesítés keretében kiraktározták volna és így adófizetési kötelezettség alá esik, amelyre a kiraktározónak adóbiztosítékot kell nyújtani. A kiraktározó ez esetben megegyezik a nyilvántartásban szereplő személlyel. Amennyiben a termék kiraktározójának személye nem állapítható meg, az adóraktár üzemeltetője minősül a termék kiraktározójának (azaz egyetemlegesen felelősek a leltárhiány okozta fizetési következményekért). Következésképpen a működési engedélyben az engedélyező igazgatóság előírja azt is, hogy az üzemeltető köteles minden leltározást követően annak eredményéről az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóságot írásban tájékoztatni. Leltárhiány esetében nincs helye a 32. pontban írt biztosíték-nyújtási kötelezettség alóli mentesség alkalmazásának.
60. Az engedélyező igazgatóság az engedélyben határozza meg a nyilvántartás tárolási helyét és – az ellenőrzés biztosíthatósága érdekében – hozzáférhetővé tételének idejét. A hozzáférhetővé tétel idejének igazodnia kell az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóság munkaidejéhez, és lehetőség szerint alkalmazkodnia kell az adóraktár üzemelési, nyitvatartási idejéhez. A nyilvántartás manuálisan vagy számítógépes program felhasználásával is vezethető.

III. Fejezet

Egyszerűsített adóraktározási eljárás

10. Az egyszerűsített adóraktározás célja

61. Az egyszerűsített adóraktár célja az, hogy az adóraktározási eljárást az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóság hivatalos idején túli időpontban is le lehessen folytatni.

11. A beraktározás szabályai

62. A beraktározás beraktározási okmánnyal kezdeményezhető. A beraktározó a beraktározási okmány kettő példányát és az ügylet megvalósulását alátámasztó okiratok egy másolati példányát átadja az egyszerűsített adóraktár üzemeltetőjének.

12. Az egyszerűsített adóraktár üzemeltetőjének feladatai a beraktározás során

63. A beraktározás azáltal történik meg, hogy az egyszerűsített adóraktár üzemeltetője a beraktározott árukat a nyilvántartásába felveszi, és ennek tényét és időpontját a beraktározási okmányon is feltünteti, melynek egyik példányát átadja a beraktározónak, míg a másik példányt és a benyújtott mellékletet nyilvántartása mellékleteként megőrzi.

64. Az egyszerűsített adóraktár üzemeltetője a beraktározás megtörténtével egyidejűleg az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóságot elektronikus úton (e-mail, telefax) értesíti annak tényéről. Az értesítés módja az egyszerűsített adóraktár üzemeltetéséről szóló engedélyben pontosan meghatározásra kerül azzal, hogy az értesítés legalább a következő adatokat tartalmazza:

- a) az adóraktár üzemeltetőjének neve, címe és adószáma;
- b) az adóraktár nyilvántartási száma és címe;
- c) a beraktározás jogcíme (belföldi termékértékesítés vagy Közösségen belüli termékbeszerzés);
- d) a beraktározó adószáma, valamint neve és címe;
- e) meghatalmazott útján való eljárás esetén a meghatalmazott adószáma, valamint neve és címe;
- f) a beraktározás jogcímeül szolgáló ügylet teljesülését tanúsító okirat sorszáma vagy egyéb olyan jel, amely az okiratot kétséget kizáró módon azonosítja;
- g) a beraktározandó termék megnevezése és mennyisége;
- h) a beraktározás időpontja, óra, perc pontossággal.

65. Amennyiben az egyszerűsített adóraktár üzemeltetője az engedélyezés során vállalta, hogy a záradékolt beraktározási okmányt, valamint annak jogszabályban előírt mellékleteinek másolatát papír alapon vagy elektronikusan az értesítés keretében az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóság rendelkezésére bocsátja, és ez az engedélyben rögzítésre került, úgy az értesítés – a másolatok megküldésén túl – kizárólag a következő adatokat tartalmazza:

- a) az adóraktár üzemeltetőjének neve, címe és adószáma;
- b) az adóraktár nyilvántartási száma és címe;
- c) a beraktározás időpontja, óra, perc pontossággal.

13. Adóraktározási eljárás alatt álló termék értékesítése

66. Amennyiben az egyszerűsített adóraktárban tárolt termék értékesítésére került sor az adóraktározási eljárás hatálya alatt úgy, hogy a termék az értékesítést követően is az egyszerűsített adóraktárban marad, az értékesítő megküldi az értékesítésről szóló számla hiteles másolati példányát az üzemeltetőnek, amelyet az üzemeltető a saját nyilvántartása mellékleteként kezel, illetve az adatokban történt változásokat nyilvántartásában átvezeti.
67. Az üzemeltető a számla hiteles másolatának átvételével egyidejűleg az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóságot elektronikus úton értesíti. Az értesítés módja az egyszerűsített adóraktár üzemeltetéséről szóló engedélyben pontosan meghatározásra kerül azzal, hogy az értesítés legalább a következő adatokat tartalmazza:
- a) az adóraktár üzemeltetőjének neve, címe és adószáma;
 - b) az adóraktár nyilvántartási száma és címe;
 - c) az értékesítő adószáma, valamint neve és címe;
 - d) a beszerző adószáma, valamint neve és címe;
 - e) az értékesítésről kiállított számla száma, kelte;
 - f) az értékesített termék megnevezése és mennyisége.

68. Amennyiben az egyszerűsített adóraktár üzemeltetője az engedélyezés során vállalta, hogy a számla másolatát papír alapon vagy elektronikusan az értesítés keretében az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóság rendelkezésére bocsátja, és ez az engedélyben rögzítésre került, úgy az értesítés – a másolat megküldésén túl – kizárólag a következő adatokat tartalmazza:

- a) az adóraktár üzemeltetőjének neve, címe és adószáma;
- b) az adóraktár nyilvántartási száma és címe,
- c) a tulajdonos váltás időpontja, óra, perc pontossággal.

14. A kiraktározás szabályai

69. A kiraktározás kiraktározási okmánnyal kezdeményezhető. A kiraktározó a kiraktározási okmány kettő példányát és az ügylet megvalósulását alátámasztó okiratról készült egy másolati példányt átad az egyszerűsített adóraktár üzemeltetőjének. Továbbá az egyszerűsített adóraktár üzemeltetője felé teljesíti a kiraktározási okmányhoz mellékelendő okmányok (beleértve az adóbiztosítékról szóló igazolást is) bemutatását is.

15. Az egyszerűsített adóraktár üzemeltetőjének feladatai a kiraktározás során

70. A kiraktározás azáltal történik meg, hogy az egyszerűsített adóraktár üzemeltetője a kiraktározott árukat a nyilvántartásából kivезeti, és ennek tényét és időpontját a kiraktározási okmányon is feltünteti, melynek egyik példányát átadja a kiraktározónak, míg a másik példányt és a benyújtott mellékletet nyilvántartása mellékleteként megőrzi.
71. Amennyiben az üzemeltető jelzi az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóság felé, hogy az ügylet vevői elállás okán meghiúsult, akkor a kiraktározás törlését és a lekötött garancia felszabadítását az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóság elvégezheti, amennyiben a 70. pont szerint kiraktározott termék fizikailag nem hagyta el az adóraktár területét. Az üzemeltető a vevői elállás tudomására jutásáról haladéktalanul (legkésőbb 24 órán belül) értesíti az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóságot. Az értesítés módja az egyszerűsített adóraktár üzemeltetéséről szóló engedélyben pontosan meghatározásra kerül.
72. Az egyszerűsített adóraktár üzemeltetője a kiraktározás tényéről – az értékesítésről szóló számla hiteles másolatának kézhezvételével egyidejűleg – az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóságot elektronikus úton értesíti. Az értesítés módja az egyszerűsített adóraktár üzemeltetéséről szóló engedélyben pontosan meghatározásra kerül azzal, hogy az értesítés legalább a következő adatokat tartalmazza:
- a) az adóraktár üzemeltetőjének neve, címe és adószáma;
 - b) az adóraktár nyilvántartási száma és címe;
 - c) a kiraktározó adószáma, valamint neve és címe;
 - d) meghatalmazott útján való eljárás esetén a meghatalmazott adószáma, valamint neve és címe;
 - e) a számla vagy a számlát helyettesítő okirat száma;
 - f) az adóbiztosíték igazolásául szolgáló okirat száma, vagy adóbiztosíték-nyújtás alóli mentesség esetén az „adóbiztosíték-nyújtási kötelezettség alól mentes” szövegrész, valamint a mentességre jogosított minősített adózó adószáma;
 - g) a kiraktározandó termék megnevezése és mennyisége;
 - h) a kiraktározás időpontja, óra, perc pontossággal.
73. Amennyiben az egyszerűsített adóraktár üzemeltetője az engedélyezés során vállalta, hogy a záradékolt kiraktározási okmány, valamint annak jogszabályban előírt mellékleteinek másolatát papír alapon vagy elektronikusan az értesítés keretében az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóság rendelkezésére bocsátja, és ez az engedélyben rögzítésre került, úgy az értesítés – a másolatok megküldésén túl – kizárólag a következő adatokat tartalmazza:
- a) az adóraktár üzemeltetőjének neve, címe és adószáma;

- b) az adóraktár nyilvántartási száma és címe;
- c) a kiraktározás időpontja, óra, perc pontossággal.

16. Az egyszerűsített adóraktár nyilvántartás-vezetése

- 74. Az egyszerűsített adóraktár üzemeltetőjének nyilvántartás-vezetési kötelezettsége szélesebb körű, mint normál adóraktár esetében, ugyanis annak az 58. pontban írtakon túl tartalmaznia kell az Áfa tv. 4. számú mellékletének 42. pont n) alpontjában meghatározott adatokat is.
- 75. Az engedélyező igazgatóság engedélye alapján az UVK 38. cikk (2) bekezdés a) pontja szerint engedélyezett gazdálkodói engedéllyel rendelkező beraktározó illetve kiraktározó a 30. pont b) alpontja szerinti esetben okirat-bemutatói kötelezettségének legkésőbb a termék adójogi helyzete rendezésének igazolására megállapított határidőn belül, pótlólag is eleget tehet, feltéve, hogy a beraktározási okmány a beraktározás jogcíméül szolgáló ügylet teljesülését tanúsító okirat sorszama helyett az ügylet beazonosítását szolgáló adatokat tartalmazza. Az iratpótlásra rendelkezésre álló határidőt az egyszerűsített adóraktározási eljárás engedélyében rögzíteni kell.

IV. Fejezet

Az adóraktárak felügyeletének további szabályai

- 76. Az adóraktár felügyeletét ellátó igazgatóság évente legalább egy alkalommal ellenőrzést tart az adóraktárban. Ennek keretében – egyebek mellett – vizsgálja az adóraktár működésének gazdasági indokoltságát is.
- 77. Az adóraktár engedélyezési feltételeinek való megfelelést az engedélyező igazgatóság vizsgálja.

V. Fejezet

Az adóraktár megszűnése

- 78. Amennyiben az adóraktár üzemeltetője e tevékenységét meg kívánja szüntetni, akkor minden szükséges intézkedést megtesz a beraktározott áruk adójogi sorsának rendezése érdekében. Az adóraktárban tárolt áruk tulajdonosait vagy azok törvényes képviselőit értesíti a megszűnés tervezett időpontjáról annak érdekében, hogy az áruk adójogi sorsa rendezésre kerülhessen.
- 79. Amennyiben az adóraktárban tárolt áruk felett rendelkezésre jogosult vagy annak törvényes képviselője nem érhető el, akkor az adóraktár üzemeltetője gondoskodik ezen áruk adójogi helyzetének rendezéséről.

VI. Fejezet

Záró rendelkezések

- 80. Az útmutató a kiadmányozás napját követő 5. munkanaptól érvényes.

81. Az útmutató érvényessége kezdetének napjától érvénytelen az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 4. számú mellékletében meghatározott adóraktározási eljárás alkalmazásáról szóló 3009/2015. NAV útmutató.

Budapest, 2017. március 13.

Tállai András
a Nemzeti Adó- és Vámhivatal
vezetője